

některé nejasnosti vztahující se k postavě kněžky Eumachie a také k její stavební činnosti.

Osoba samotné kněžky, příslušnice *gens Eumachia*, která zřejmě patřila na počátku principátu k elitě Kampánie či přinejmenším města Pompejí, její nepřilíš jasná náboženská hodnota (*sacerdos publica*) i privátní vazby na další významné *gentes* města nabízejí vzhledem ke sporadicky zachovanému pramennému materiálu mnohé hypotézy, kterými se autor i v polemice s dalšími, v zahraničí opublikovanými názory zabývá velmi podrobně.

Domnívá se, že Eumachie jako členka městské aristokracie zaujala nejvyšší ženskou funkci v Pompejích – funkci *sacerdos publica* (veřejná kněžka) – především na základě pozice svého rodu i značného majetku, jímž disponovala. Pokouší se také objasnit otázku, komu tato kněžka bez udání kultu sloužila, jaké bylo její postavení vůči ostatním pompejským kněžkám a proč – ve srovnání s další *sacerdos publica*, Mammií – nebyla se svolením decumvirů pohřbena za městské peníze (*pecunia publica*) na městském pozemku (*loco publico*).

Nezodpovězené problémy skrývá i její hrobka, odlišující se netypickým exedrovým tvarem i svou velikostí od ostatních náhrobních monumentů nejen v Pompejích. Přes svou „výlučnost“ však byla postavena u Nucerijské brány, na nekropoli „druhé kategorie“. R. Skopek detailně rozebírá architektonické pojetí hrobky, včetně analogií – ať již „praktických“, či ideologických, které ukazují na inspiraci v architektuře Augustova Říma. Upozorňuje na nálezy 13 herem v cello hrobky, jež částečně dokumentují nám dosud nejasný převod hrobky na další pompejský rod – *gens Allei*.

Jméno veřejné kněžky Eumachie je spojováno i s jednou z dominant pompejského *Forum civile* – s tzv. Eumachiinou budovou. Ani u ní nepanuje jednota v dataci doby vzniku. Autor článku se přiklání k období mezi lety 7 př. n. l. – 2 n. l. a své tvrzení opírá o odkazy na paralely v architektuře stavby i její dedikaci augustovským božstvům s přímým odkazem na principovu rodinu, které by ukazovaly na záměr kněžky posílit císařský kult v Pompejích, popřípadě vhodnou formou podpořit *cursus honorum* svého syna M. Numistria Fronta. Toto příbuzenské spojení je ale značně polemické. Budova, stojící na nejfrekventovanějším veřejném prostranství města, byla dozajista určena co nejširšímu okruhu občanů, a přes názor, že byla postavena jako cechovní dům pro *collegium fullonum*, její pravděpodobné využití mělo asi širší charakter. Autor studie vidí v budově veřejný prostor zasvěcený císařskému kultu.

Osudy kněžky Eumachie slouží R. Skopkovi jako prostředek, možnost osvětlit blíže občanský život Pompejí v posledních desetiletích před jejich zánikem. A přestože význam této ženy spočívá především v tom, že shodou náhod se nám zachovaly zprávy o ní pojednávající, otázky, které si odborníci v souvislosti s jejím životem i činností kladou, mohou být dobrým vodítkem k hlubšímu poznání hospodářských i společenských dějin města.

Karla Vymětalová (Opava)

ZPRÁVA O ČINNOSTI JK F V ROCE 2004

Výbor JK F se scházel ve stejném složení jako v loňském roce podle potřeby tak, aby řešil všechny problémy a organizační záležitosti, které se naskytly. Dne 29. ledna 2004 se konala valná hromada, na jejímž zasedání byly schváleny nové stanovy JK F. V dubnu 2004 oslavila významné životní jubileum dlouholetá členka výboru JK F prof. PhDr. Růžena Dostálová, CSc., které přejeme vše nejlepší do dalších let a děkujeme jí za obětavou práci pro JK F.

Členská základna

V roce 2004 se zásadně neproměnila. Ke dni 31. 12. 2004 měla JK F 322 členů.

Přednášková činnost

JK F pořádala i v roce 2004 pravidelné přednášky pouze v antické sekci. Uskutečněno bylo celkem sedm přednášek, z nichž jedna (leden 2004) byla jako již v předešlých letech věnována problémům výuky klasických jazyků.

Přednášky antické sekce v roce 2004:

29. 1. Mgr. Štěpánka Brožová, *Perspektiva výuky latiny na gymnáziích (beseda)*
26. 2. PhDr. Tomáš Alušík, *Fortifikace na mínójské Krétě aneb „Pax Minoica“?*
25. 3. Ing. Aleš Havlíček, Ph.D., *Dialogická stránka Platónova díla*
29. 4. Prof. PhDr. Růžena Dostálová, CSc., *Nejmilostivější pane sultáne, nemohl bych si od Vás odnést nějakou starou řeckou knihu?*
27. 5. Mgr. Jana Maříková, *Příběh Pražského hradu – aktivity Archeologického ústavu na Pražském hradě*
21. 10. PhDr. Stanislav Doležal, Ph.D., *Role Gótů v římsko-germánských interakcích v pozdní antice*
25. 11. Prof. PhDr. Jan Bažant, CSc., *Renesanční vila jako politický manifest*

Publikační činnost

Koncem roku 2004 vyšel další ročník Zpráv JK F – Auriga 46, 2004. Redakční rada časopisu také pracovala na přípravě dalšího svazku časopisu Auriga 47, 2005, který bude dán do tisku v lednu 2005 a vyjde pravděpodobně na podzim roku 2005. Další svazek *Bibliografie klasických studií* vyjde v průběhu roku 2005.

31. 12. 2004

Magdalena Moravová (Praha), tajemnice společnosti

ZPRÁVA O ČINNOSTI BRNĚNSKÉ POBOČKY JKf V ROCE 2004

Výbor brněnské odbočky se sešel 4x ročně, většinou v souvislosti s konáním nějaké přednášky. V roce 2004 uspořádala brněnská pobočka tři přednášky:

23. 3. Mgr. Dana Střelická (doktorandka prof. Nechutové), *Summa re-creatorum (sborník intelektuální zábavy pro dvůr Karla IV.)*;
6. 5. Prof. Werner Schubert (Univerzita Heidelberg), *Jan Novaks Ver-tonungen lateinischer Texte*;
23. 11. PhDr. Jarmila Bednaříková, CSc., *Římané a barbari za velkého stěhování národů*.

Přednášek se účastní členové brněnské odbočky a studenti FF MU v počtu asi 30-35 lidí.

Zdeněk Očadlík (Brno)

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ JKf V ROCE 2004

Počáteční hotovost k 1. 1. 2004:	156 449,87 Kč
z toho na běžném účtu u České spořitelny	67 538,17 Kč
na termínovaném podúčtu	80 000,00 Kč
v pokladně	8 911,50 Kč

Příjmy:	
Členské příspěvky	10 775,00 Kč
Prodej časopisů	260,00 Kč
Úroky z běžného účtu a termínovaného podúčtu	674,69 Kč

Celkem **11 709,69 Kč**

Výdaje:	
Přednášky JKf	24 395,50 Kč
Vydávání <i>Aurigy</i> – <i>ZJKF a Bibliografie</i>	85 296,00 Kč
Běžný provoz	2 950,50 Kč

Celkem **112 642,00 Kč**

Dotace od Rady vědeckých společností AV ČR:

Dotace poskytnutá na rok 2004 48 000,00 Kč

Zůstatek hotovosti k 31. 12. 2004	103 517,36 Kč
z toho na běžném účtu u České spořitelny	11 523,36 Kč
na termínovaném podúčtu	80 005,00 Kč
v pokladně	11 989,00 Kč

Hospodářský výsledek za rok 2004 **– 52 932,31 Kč**

Využití dotace od Rady vědeckých společností AV ČR:

Rozdělení dotace na jednotlivé projekty:

Přednášky JKf	poskytnutá částka	17 000,00 Kč
	čerpáno	17 000,00 Kč
	vraceno RVS	0,00 Kč
Vydávání <i>Aurigy</i> – <i>ZJKF a Bibliografie</i>	poskytnutá částka	31 000,00 Kč
	čerpáno	31 000,00 Kč
	vraceno RVS	0,00 Kč

Poskytnutá dotace celkem	48 000,00 Kč
Čerpáno celkem	48 000,00 Kč
Vraceno RVS celkem	0,00 Kč

Barbora Krylová (Praha)

SPRÁVA O ČINNOSTI SJKF V ROKU 2004

Výbor SJKF – plnenie úloh

V priebehu roka 2004 SJKF pokračovala vo svojej činnosti. Členovia výboru zabezpečovali chod spoločnosti, pripravovali prednášky a plnili úlohy týkajúce sa ekonomiky spoločnosti vo väzbe SJKF na Radu vedeckých spoločností SAV.

Členská základňa

V priebehu roka 2004 sa do SJKF prihlásili noví záujemcovia z radov absolventov štúdia na odbore klasická filológia slovenských univerzít. SJKF naďalej prijíma prihlášky za člena SJKF od ďalších záujemcov.

Hospodárenie

Hospodárenie s finančnými prostriedkami SJKF prebiehalo vo väzbe na Radu vedeckých spoločností SAV. Tá nariadila opätovné zlúčenie dvoch samostatných účtov do jedného, SJKF teda disponuje jediným účtom, na ktorom sa ukladajú i dotácie RVS, i členské príspevky členov.

Od roku 2004 má hospodárka povinnosť podávať nadriadenému orgánu, RVS, správu o hospodárení štvrťročne. Musíme však konštatovať, že RVS dodalo SJKF príspevok zo štátneho rozpočtu až v mesiaci august 2004.

Od roku 2004 RVS prestala poskytovať finančné prostriedky na nákup časopisu AVRIGA od českej JKF, SJKF preto výrazne znížila počet výtlačkov, ktoré objednáva. Na AVRIGU v budúcnosti už nebude mať nárok každý člen SJKF, ale len jednotlivé pracoviská zabezpečujúce výučbu latinčiny, resp. latinčiny a gréčtiny, na slovenských vysokých školách.

Zmenil sa tiež spôsob vyberania členských poplatkov. V roku 2004 sa členské príspevky platili poštovým peňažným poukazom, poukázaním peňazí na účet Slovenskej sporiteľne. Keďže pri tomto spôsobe dochádzalo k zmätkom medzi poštou a sporiteľnou, bude sa členské od roku 2005 platiť formou priamej platby v Slovenskej sporiteľni na účet SJKF.

Prednášková a propagačná činnosť

5. 2. 2004 predniesla Dr. Hildegund Müller (Akademie der Wissenschaften, Viedeň) prednášku *Rétorika exegézy. Nové výsledky výskumu Augustínovho komentára k Žalmom*.
1. 4. 2004 sa konal table ronde s Prof. PhDr. Petrom Kuklicom na tému *Životopisec Plutarchos z Chaironeie*. Počas podujatia odzneli ukážky z rozhlasového magazínu *Historia magistra vitae* z autorskej dielne Táne Kusej.

13. 5. 2004 predniesla Prof. Dr. Růžena Dostálová (Ústav klasických štúdií Masarykovy univerzity, Brno) prednášku *Najmilostivejší pán sultán, nemohol by som si od Vás odnieť nijakú starú knihu?*
26. 5. 2004 predniesol PhDr. Martin Svatoš, CSc. (Ústav pro klasická studia AV ČR, Praha) prednášku *Humanistické vzdělání v Rakousku a v českých zemích v 19. a v 1. polovině 20. století*. Prednášku organizovala SJKF v spolupráci so Slovenskou literárnovednou spoločnosťou.
25. 11. 2004 predniesla Mgr. I. Bacigálová (FiF UK Bratislava) prednášku *Systém antickej rétoriky v stredovekých latinských legendách zbierky Legenda aurea*.
1. 12. 2004 predniesla Prof. Dr. Ursula Kaplony-Heckel (profesorka egyptológie z Philipps-Universität Marburg, Nemecko) prednášku *Pestovanie a spracovanie lanu v starom Egypte*.
10. 12. 2004 sa na Katedre klasickej a semitskej filológie Filozofickej fakulty UK, Gondova 2, konal tradičný *Deň otvorených dverí*.
Ludmila Buzássyová (Bratislava)

VÝTISKY ZASLANÉ REDAKCI

(pokud je knižní titul recenzován již v tomto čísle *Aurigy*,
je za ním uvedeno jméno recenzenta).

- CONTE, GIAN BIAGIO, *Dějiny římské literatury*. Praha, KLP 2003 (Štěpánka BROŽOVÁ)
- ECK, WERNER, *Augustus a jeho doba*. Praha, EPOCH 2004 (Magdalena MORAVOVÁ)
- ISIDOR ZE SEVILLY, *Etymologiae IV*. Překlad a poznámky K. Hušková a H. Floriánová, úvodní studie F. Šimon a H. Floriánová. Praha, Oikúmené 2003.
- ISIDOR ZE SEVILLY, *Etymologie XIII-XV*. Překlad a poznámky Daniel Korte. Praha, Oikúmené 2001.
- KOUČKÁ, IVANA, *Laudatio brevis. Sborník věnovaný doc. PhDr. Stanislavu Sedláčkovi*. Olomouc, Univerzita Palackého v Olomouci 2004 (Robert SKOPEK)
- KUŤÁKOVÁ, EVA – VIDMANOVÁ, ANEŽKA a kol., *Slovník latinských spisovatelů*. Praha, Leda 2004. SCHÄFER, PETER, *Dějiny Židů v antice*. Praha, Vyšehrad 2003 (Jaroslav OLIVERIUS)
- TURCAN, ROBERT, *Mithra a mithraismus*. Praha, Vyšehrad 2004.

AVRIGA
(ZJKF)

XLVII 2005

OBSAH SVAZKU / CONSPECTVS VOLVMINIS

ČLÁNKY	COMMENTATIONES
Lucie PULTROVÁ, <i>Tzv. latinská přehláska (Vowel Weakening in Latin)</i>	5
Iva ONDŘEJOVÁ, <i>Řecké obytné domy klasického období a počátků hellénismu (Griechische Wohnhäuser der klassischen und frühhellenistischen Zeit)</i>	21
Josef FÖRSTER, <i>»Itinerarium« Václava (Remedia) Prutkého: cestopis na rozhraní epoch (»Itinerarium« von Václav [Remedius] Prutký – ein Reisebild am Übergang zweier Epochen)</i>	43
ŽIVÁ ANTIKA	PRO ANTIQVITATE VIVA
Ladislav STANČO, <i>Současná archeologie severní Baktrie (New Archaeological Discoveries in Northern Bactria)</i>	54
Tomáš MOTLÍČEK, <i>Historik Josef Dobiáš na cestách. Po stopách starých Římanů na Středním východě (Historian Josef Dobiáš on His Tours. In Ancient Romans' Footsteps)</i>	65
PŘEKLADY	TRANSLATIONES
Václav (Remedius) Prutký (1713-1770), <i>O další cestě, do Káhiry (přeložil Josef FÖRSTER)</i>	80
ZPRÁVY	MISCELLANEA
Prof. PhDr. Růžena Dostálová, CSc., octogenaria (Dagmar MUCHNOVÁ)	85
Brno patřilo době římské (Jiří MUSIL)	88
Centrum pro práci s patristickými, středověkými a renesančními texty (Hana ŠEDINOVÁ)	90
Nový zborník – <i>Anodos</i> (Juraj ŽEMBERA)	93
Diplomové práce z klasické filologie, klasické archeologie, dějin starověku, antické filozofie, religionistiky a novověčtiny obhájené na českých a slovenských univerzitách v r. 2003/04 (kol. autorů)	95